

MENNING

Rússnesk rómantík verður í öndvegi

Þjóðarhljómssveit Kanada leikur í Eldborgarsal Hörpu á sunnudaginn, 24. ágúst. Með henni leikur fiðlurvirtúósinn James Ehnes.

Simfóníuhljómssveit Toronto hefur leik í Eldborgarsal Hörpu á sunnudaginn klukkan 19.30, undir stjórn hins kanadíska Peters Oundjian. Með sveitinni er fiðlusnillingurinn James Ehnes, sem hefur leikið í bestu tónleikasölum heims með mörgum virtustu hljómssveitum og stjórnendum sem völ er á og fengið góða dóma. Rússnesk rómantík einkennir dagskrá hljómssveitarinnar á tónleikunum í Hörpu. Þar eru sínfónískir dansar op. 45 eftir Rakkmaninoff meðal verka og Ehnes mun leika hinn sívinn-

STJÓRNADINN
Peter Oundjian.

sæla fiðlukonert Tsjaikovskís. Toronto Symphony Orchestra þykir vera úrvalshljómssveit. Hún var stofnuð árið 1922 og hefur vaxið mikið undir stjórn Peters Oundjian sem nú hefur haldið um tónsprotta hennar í tíu ár. Því er hljómssveitin að fagna með tónleikaferðalagi um Evrópu nú

í ágúst en tónleikarnir í Hörpu eru lokahnykkur þeirrar ferðar. Hún hélt fyrstu tónleikana í Vín í Austurríki, hélt þaðan til Wiesbaden í Þýskalandi og áfram til Amsterdam í Hollandi. Hingað kemur hún frá Finnlandi, þar sem hún spilar í Helsinki Music Centre í kvöld.

Einleikarar úr sveitinni koma fram á Menningarnæturkvöldi 23. ágúst milli klukkan 19.30 og 21.30 í Norðurljósasali Hörpu og gefa gestum forsmekkinn að því sem koma skal kvöldið eftir. gun@frettabladid.is

VESTUR-ÍSLENDINGUR LÉK MEÐ Í 40 ÁR

Fiðluleikarinn Pearl Pálmason (1915-2006) sem var dóttir íslenskra innflytjenda í Winnipeg, lék með Toronto Symphony Orchestra frá 1941 til 1981. Hún var um tíma aðstoðarkonsertmeistari sveitarinnar og hljóp iðulega í skarðið í forföllum konsertmeistarans.

Foreldrar Pearl voru Gróa Sveinsdóttir frá Kletti í Borgarfirði og Sveinn Pálmason frá Ysta-Gili í Langadal í Húnaþingi. Pearl lærði ung á fiðlu og átti glæstan feril í tónlistinni. Hún hélt tvö tónleika í Gamla bíói árið 1938 við góðar undirtektir. Undirleikari var Árni Kristjánsson. Hún lék með Canadian Opera Symphony í Toronto frá 1981 til 1985 og árið 1987 varð hún konsertmeistari Oakville Symphony Orchestra, þá 71 árs.

KAMMERSVEITIN „Magnaður tónlistarhópur,“ segir í dómnum. MYND/GVA

Pegar allt var svo vont...

★★★★★

Kammersveit Reykjavíkur

á 40 ára afmælistónleikum á Kjarvalsstöðum sunnudaginn 17. ágúst.

Ég ætlaði að byrja þessa grein á því að segja hversu skemmtilegt það hefði verið að fara á tónleika annars staðar en í Hörpu. Eftir að Harpan var opnuð hefði tónleikalífið misst fjölbreytnina sem áður ríkti. Fyrr á dögum hefðu tónleikar verið haldnir víðsvegar um borgina, í listasöfnum og kirkjum og það hefði verið svo gaman.

En ég er hættur við að segja þetta. Það var nefnilega ekkert sérstaklega ánægjulegt að fara á fjöru-tíu ára afmælistónleika Kammersveitar Reykjavíkur. Sveitin leit fyrst dagsins ljós í ágúst 1974 á Kjarvalsstöðum og nú blés hún til tónleika með sömu efnisskrá og þá, á sama stað. Það var troðfullt og ég sat fremur aftarlega. Strax var morgunljóst hversu góðu maður er orðinn vanur eftir að Harpa var tekin í notkun. Hljómburðurinn á Kjarvalsstöðum var langtum síðri en fólk á að venjast í dag. Í Hörpu skiptir ekki svo miklu máli hvar áheyrandinn situr. Hér kom leikur Kammersveitarinnar hins vegar ekki nægilega vel út þar sem ég sat. Hljómurinn var bæði þurr og grunnur. Endurómunin var ekki eins og hún átti að vera og styrkleikabrigði voru afar takmörkuð. Vissulega heyrðist hver nota, en það var ekki nóg.

Sem betur fer var sjálfur leikur Kammersveitarinnar prýðilegur. Fyrsta verkið á dagskránni, Concerto grosso nr. 1 í D-dúr eftir Corelli, var liflegt og stórbrotið. Sömu sögu er að segja um Brúð-

kaupskantötu Bachs BWV 202 en þar söng Herdís Jónasdóttir einsöng. Herdís er glæsileg söngkona. Hún virtist þó örllítið óörugg í byrjun en sótti sífellt í sig veðrið. Í það heila var söngurinn fallegur og fyllilega í anda verksins. Hann var í senn formfastur og agaður, en líka safaríkur og tilfinningaþrunginn.

Tónlistarflutningurinn var enn betri eftir hlé. Þá voru á dagskránni Kristallar eftir Pál P. Pálsson og Nonetto eftir Bohuslav Martinu. Verk Páls var samið árið 1970, það er stílhreint og hnitmiðað, andinn er ferskur. Kammersveitin flutti það af einbeittni og festu, en hljómburðurinn flatti tónlistina út og andstæður í tónmálinu voru því ekki nógu afgerandi. Tónsmíð Martinu var líka afburða vel spiluð, en virkaði samt ekki sérlega spennandi í þeirri umgjörð sem hér var boðið upp á. Salurinn á Kjarvalsstöðum gerði tónlistina einsleita.

Þrátt fyrir þessa annmarka voru tónleikarnir athyglisverðir. Það er sniðugt að endurskapa stórvíðburði á borð við þennan. Þær framfarir sem hafa átt sér stað síðan þá verða enn ljósari fyrir vikið. Maður hefur enn minni áhuga á að hverfa aftur til þess tíma þegar tónlistin á Íslandi var á vergangi. Það er líka alltof stutt síðan það var. Kammersveit Reykjavíkur á betra skilið. Hún er magnaður tónlistarhópur sem oftast hefur haldið frábæra tónleika. Sveitin hefur auðgað tónlistarlífið svo um munar og hún hefur verið mikilvægur vettvangur nýrrar tónlistar á Íslandi. Ég óska henni til hamingju með afmælið. [Jónas Sen](mailto:Jónas.Sen)

NIÐURSTAÐA: Tónlistarflutningurinn var flottur, en hljómburðurinn flatti tónlistina út.

Eyðilegt landslag úr íslenskri mól og grjóti ásamt lítilli lækjarsytru

Ólafur Elíasson opnaði í gær viðamikla sýningu í Louisiana-listasafninu í Humlebæk í Danmörku. Þar ganga gestir sal úr sal á íslenskum aur sem lítill lækur líður um í sínum farvegi. Ólafur sýnir líka þrjú vídeóverk, módel og bókverk.

Fyrsta einkasýning Ólafs Elíassonar í Louisiana-listasafninu í Danmörku var opnuð í gær og hún er stór í sniðum.

Aðalverkið á sýningunni nefnist Riverbed og líkist eyðilegu landslagi. Það er gert úr mól og grjóti sem flutt var frá Íslandi, teygir sig þar um stóra sali safnsins og nær langt upp á vegg. Auk þess streymir lækur um „landið“.

Í útskýringum safnsins á verkinu kemur fram að með því hafi Ólafur víkkað hugmyndir forstöðufólks þess um list innan dýra og sett þær í nýtt samhengi. „Auðnin í Riverbed færir áhorfandann vonandi nær náttúrunni og uppruna sínum og gefur honum visst andrúm og frelsi frá áreiti og áhyggjum um stund. Upplifunin verður að minnsta kosti ólík því að mæta í sýningarsal og virða fyrir sér hefðbundnari verk á veggjum eða gólfi,“ segir þar.

Verkið Riverbed reynir á innviði byggingarinnar, enda er það gert úr um það bil 180 tonnum af aur og steinum og þekur um eitt þúsund fermetra að sögn Susanne Hartz, yfirmanns upplýsingadeildar safnsins. „Þetta lítur út eins og álagspróf á bygginguna en það samrýmist stefnu okkar að taka krefjandi áskorunum og leysa vandasöm verkefni sem ekki koma á okkar borð daglega. Það varð ljóst strax í upphafi samstarfsins við Ólaf að sýningin yrði einstök.“

Ólafur leggur undir sig mestan hluta safnsins. Auk Riverbed sýnir hann þrjú vídeóverk sem hvert á sinn hátt fjallar um hreyfingu og einnig sýnir hann módel sem hann hefur þróað í samvinnu við listamanninn og arkitektinn Einar Þorstein. Í bókasafni Louisiana fylla listaverkabækur Ólafs rekka og þar er meðal annars nýtt bókverk sem var gert sérstaklega fyrir þessa sýningu.

gun@frettabladid.is

RIVERBED Verkið er visst álagspróf á bygginguna, enda er það gert úr um það bil 180 tonnum af mól og grjóti. MYND/LOUISIANA

Í MÓDELSALNUM Mörg og mismunandi módel eru til sýnis sem Ólafur hefur þróað í samstarfi við listamanninn Einar Þorstein.

STAÐSETNING OG OPNUNARTÍMAR

Louisiana – Museum for Moderne Kunst

Humlebæk, um miðja vegg milli Kaupmannahafnar og Helsingör

Opnunartímar þriðjudaga til föstudaga kl. 11-22 laugardaga og sunnudaga kl. 11-18. Lokað á mánudögum.

Sýning Ólafs Elíassonar stendur til 4. janúar 2015.